

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Fevzi TOPUZ
Muğla Milletvekili

Fethiye'nin Eşen Çayı ve Karaçay üzerine özel bir şirket tarafından yapılması planlanan hidroelektrik santrallerine karşı çıkan köylüler eylemlerini sürdürüyor. Muğla'nın Fethiye ilçesine yapılmak istenen hidroelektrik santraline tepki gösteren köylüler, Saklıkent Kanyonu girişinde eylem yaptı.

Eşen Çayı üzerinde 9 adet, yan dereler üzerinde 3 adet, Kargı Çayı üzerinde 1 adet hidroelektrik santral (HES) çalışması var. Bilindiği gibi Fethiye yakınında Mendos Dağı eteklerinde bir adet HES çalışıyor. Bu hesaba göre Fethiye ilçe sınırları içinde biri faal halde, 13 tanesi yapılmaya çalışılan toplam 14 hidroelektrik santral görülüyor. Ek projelerle bu sayı artırılması mümkün görülüyor.

Suyun kullanım hakkının 49 yıllığına özel şirketlere verilerek HES kurulması birçok sakıncayı da birlikte getirmektedir. Suyun geleceğini iyi planlanması gerekmektedir.

- Bir şirketin kâr etmesine karşılık geniş bir toplum kesimi zarar görecektir.
- Projelerin uygulanması sırası ve sonrasında suyun akış düzeni bozulacak, ormanlar ve doğal çevre zarar görecektir. Geniş tarım alanları oluşacak göletler ve taşkınların etkisinin artması sonucu su altında kalacaktır.
- Özellikle Eşen Çayı çevresinde doğal ve toplumsal dengelerin bozulması sonucu tarım ve turizmden geçimini sağlayan çok sayıda yurttaşımız olumsuz etkilenecektir.
- Su tüm canlıların ortak hayat kaynağıdır ve yerine konacak başka hiçbir şey yoktur; ticari mal olarak görülmemelidir. Su vazgeçilmez bir yaşam hakkıdır.

Bu santrallerin telafisi imkânsız zararlara yol açacağı gerekçelerle bölge halkımız karşı çıkmaktadır.

Konuyla ilgili olarak;

1. Eşen Çayı ve Karaçay üzerinde içme, sulama ve enerji üretimi ile ilgili hangi çalışmalar yapılmıştır? Enerji üretimi için hangi lisanslar verilmiştir?
2. Bu bölgede ÇED raporu düzenlenmiş midir? ÇED raporunu düzenleyenler yetkili kişiler midir?
3. ÇED raporu düzenleyenler bilindiği üzere şimdiye dek hiçbir bölgemize "buraya hidrolik santral yapılamaz" kararını neden vermemiştir? Tartışmalı hale gelen ÇED raporlarının düzgün yapılabilmesi için ÇED düzenlemesinin içeriğinde bir değişiklik yapmayı planlıyor musunuz?
4. Eşen Çayı çevresinde doğal ve toplumsal dengelerin bozulması sonucu, tarım ve turizmden geçimini sağlayan çok sayıda yurttaşımızın yaşamı olumsuz etkilenecektir. Bu etkiyi nasıl ortadan kaldıracaksınız?
5. Kamulaştırmayı özel şirketler neye dayandırmaktadır? Bilindiği üzere elektrik sektörü "Özel Hukuk Usullerine" göre çalışmaktadır. Köylünün özgür iradesi olmadan evine, tarlasına hatta mezarına kadar nasıl el konulabilmektedir?